

Óli Jacobsen

Kristian Djurhuus: Mikkjal í Vík var serligur og trúgvur

Nú byrjar politiska søgan hjá Kristian Djurhuus. Her kemuruttan
iva okkurt fram, sum ikki hevur verið kent frammanundan

37. partur

Hóast valið var í januar skuldi tingið ikki taka við fyrr enn ólavsøkudag 1932. Gamla tingið helt fram til tá og kom saman í februar at viðgera truplu fíggarligu støðuna í landinum. Meirilutin var jú skiftur, so vandi kundi vera fyri, at gamli meirilutan fór at gera okkurt óheppið tiltak uppá nakkan av komandi meirilutanum. Men her hendi kortini ikki nakar skaði.

Skúlaskip og loysing

Finska skúlaskipið Soumen Jutsen kom á Tvøroyri í januar og var so óheppið at reka á land og gerast vrak. Skipið varð seinni sleipað til Hull av einum bretska sleipibáti. Eftir hetta setti Finland ein varakonsul í Føroyum, og tað bleiv Edward Mitens. Skiparin á skúlaskipinum fekk sekkin, tá ið hann kom heim aftur til Helsingfors. Eg haldi tó ikki, at hann kundi lastast fyri tað, sum hendi. Hetta var eitt hendiligt óhapp í samband við óhepnar hvirlur, tá ið hann skuldi sigla skipið út av fjørðinum. Men tað var neyðugt at finna ein syndabukk, og tá var skiparin tann nærmasti.

Skaldið Hans Andreas

Djurhuus, sum var her sum próvdómari, var ein ógvuliga skemtiligur maður at vera saman við. Á síðsta lögtingsvali var hann uppstillaður sum "loysingarmaður". Men tá ið ein kemur inn at honum, vísir tað seg, at hann í veruleikanum er hóvligur sambandsmaður.

Heini, sum gjørdist "heini".

Á mínum embætisfundum, sum grannastevnur og líknandi hitti eg nógv áhugaverd fólk. Ein teirra var Heini Hansen úr Sandvík.

Hann var ein hugnaligur og raskur maður, men hjá honum var tað púra fast at koma eitt korter ov seint til allar fundir, har hann skuldi mæta.

Tá ið hann ikki varð møttur til tíðina, og avgerðin tískil kundi takast,uttan at hann var við, fekk eg at vita, at Heini altíð helt seg til tað "akademiska" kvarterið. Hann fóruttan iva at mæta 15 minuttir eftir ásettu tíðina. Tað gjørdi hann eisini. Tá ið hann kom inn, var hann róligur og fattur, sum um alt var í lagi. Tá ið eg eina ferð gjørdi hann varan við, at hann veruliga hevði mist sín rætt at sleppa til orðanna, svaraði hann sannførandi: "Jú vælsignaður sýslumaður. Tit, sum ungir eru, kunnu saktans mæta til røttu tíð. Men míni bein er ikki so kvik longur, og eg havi ein fittan tein at ganga frá Sandvík. Men nú eri eg her, og tit hava jú ikki endað fundin. Eg biði fyrigeva, um eg óneyðuga havi spilt tykkara tíð." Hetta tók eg sjálvandi til eftirtektar, og vit viðgjørdum málið.

Heini var tá 70 ára gamal, men sá framvegis gott út. Hár og skegg var kolasvartuttan eitt grátt hár. Tað segðist, at hann var ættaður frá eini av teimum fronsku kvinnunum, sum á sinni komu til Fámjin.

Heini Hansen var ein rokari. Her hevur hann borið mjølsekkir, og er hvítur av mjøli

Í sínum yngri døgum hevði hann siglt sum kokkur við sluppum. Manningin ilskaðist ofta um, at hann ongantið hevði matin lidnan til tíðina. Slíkir kokkar verða annars kallaðir "Heini", og tað vist eftir honum.

Tað sama var við proviantering, tá ið farast skuldi avstað. Tá mátti eisini bíðast eftir Heina.

Tá ið hann fylti 90 ár, vitjaði eg hann í hansara beskednu húsum. Hann lá í songini føðingardagin, men enn var hann ikki eldur nakað serlig. Hár og skegg var framvegis kolasvart, og hann dugdi framvegis at skemta. Tað sama var við javngomlu konu hansara, sum eisini var eitt skilafólk. Tey bæði doyðu eini tvey ár seinni.

Tey vóru fleiri børn, og ein dóttir var gift við Sterk Óla. Tað var fátæksligt, sum hjá so

mongum, men tey høvdu tað øll gott saman.

Blíður trolaraskipari

Tað vóru nógvir bretska trolarar sum komu á Tvøroyri, og fleiri av manningunum komu vit at kenna rættiliga væl.

Ein av hesum var skiparin George Double. Eina ferð bjóðaði hann mær og Margretu at kom við sínum nýggja trolara, Normann, til Bretlands at ferðast til Hull. Margretha helt tó, at tað bar ikki til hjá okkum báðum at vera burtur, so Johan, sonurin, kom við í staðin fyri hana.

Vit høvdu eina fína ferð, og blíðskapurin var stórus.

Double var væl kendur alla staðni í Føroyum og serliga á Tvøroyri, her hann kom inn fleiri ferðir á hvørjum túri.

Hann var við í fleiri bjargingum á sjónum. Tað var hann, sum við sínum trolara hálaði finska skúlaskipið, Soumen Jutson, av aftur, tá ið skipið rak á land á Tvøroyri. Hann vildi einki gjald hava fyri hetta. Hann hevði annars bjargað bæði føroyskar og bretska fiskimenn.

Vit vóru vinir heilt fram til heimsbardagan. Eg frætti, at hann sjálvboðin var farin í krígstænastu, og bleiv skipari á einum minusveipara. Eg veit ikki, um hann yvirlivdi bardagan, tí eg frætti einki aftur frá honum ella um hann. Hann var framúr, bæði sum sjómaður og sum menniskja.

Hann var annars fleiri ferðir umrøddur í Føroyatíðindi sum ein rokskipari. Hann varð millum manna kallaður "lucky George". Eina ferð fekk hann bót fyri óløgligan fskiskap.

Løgtingssetan 1932

Tá ið vit koma til ólavsøkuna er tað, at tingarbeiðið byrjar, og eg mæti í tinginum.

Eg var vinarliga móttikin ikki bara av mínum egnu floksfeløgum men eisini av teimum flestu av hinum tingmonnunum. Millum hesar var fyrrverandi sýslumaðurin, Gunnar Winther, av Sandi, sum var sjálvstýrismaður.

Samstundis sum hann ynskti mær tillukku, legði hann afturat, at "tá tygum einaferð er blivin gamal á tingi, minst tá til at finna lögtingshurðina út aftur, so ikki onnur skulu koma og vísa á hana. Teir flestu politikarar duga ikki at sleppa sær burtur úr politikki í rættari tíð".

Hesar klóku viðmerkingar legði eg mær í geyma og vóru ein orsök til, at eg ikki stillaði upp í 1962. Ein onnur orsök var innanhýsis viðurskipti í Sambandsflokkinum, m.a. í samband við portugalsk trolaran